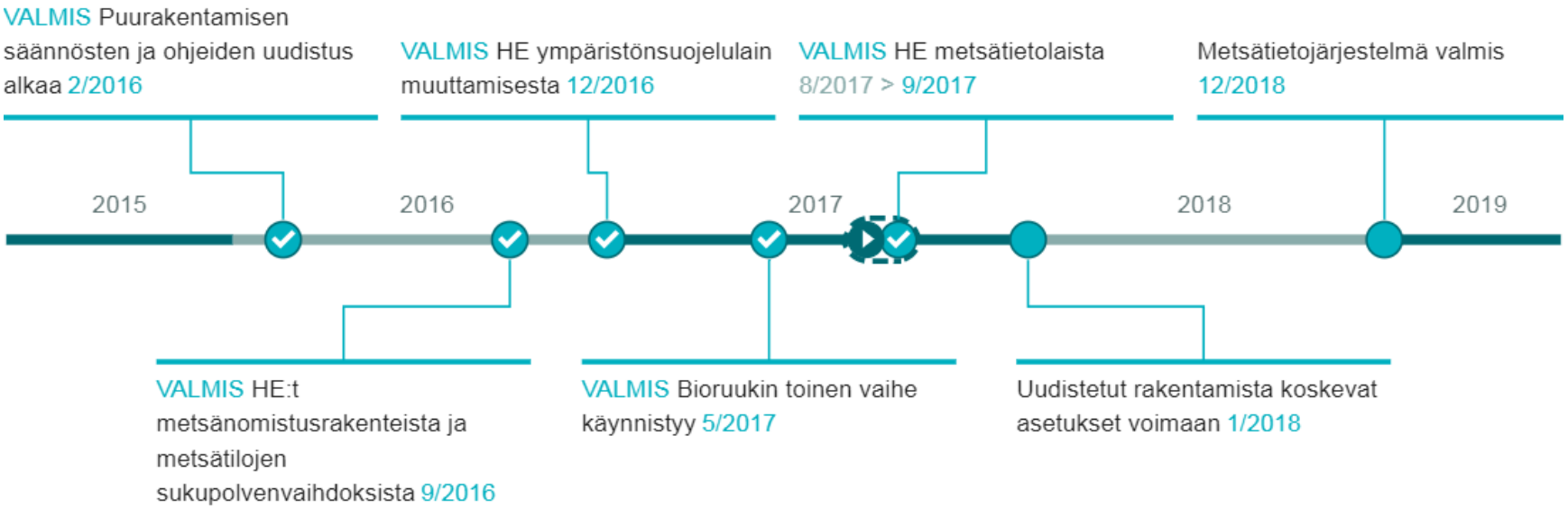
Biotalous ja puhtaat ratkaisut -kärkihankkeet

Maatalousjaosto 13.10.2017 / HE 106/2017 vp / Asiantuntijapyyntö

Apulaisosastopäällikkö Liisa Saarenmaa
MMM

KH2: Puu liikkeelle ja uusia tuotteita metsästä

13.9.2017

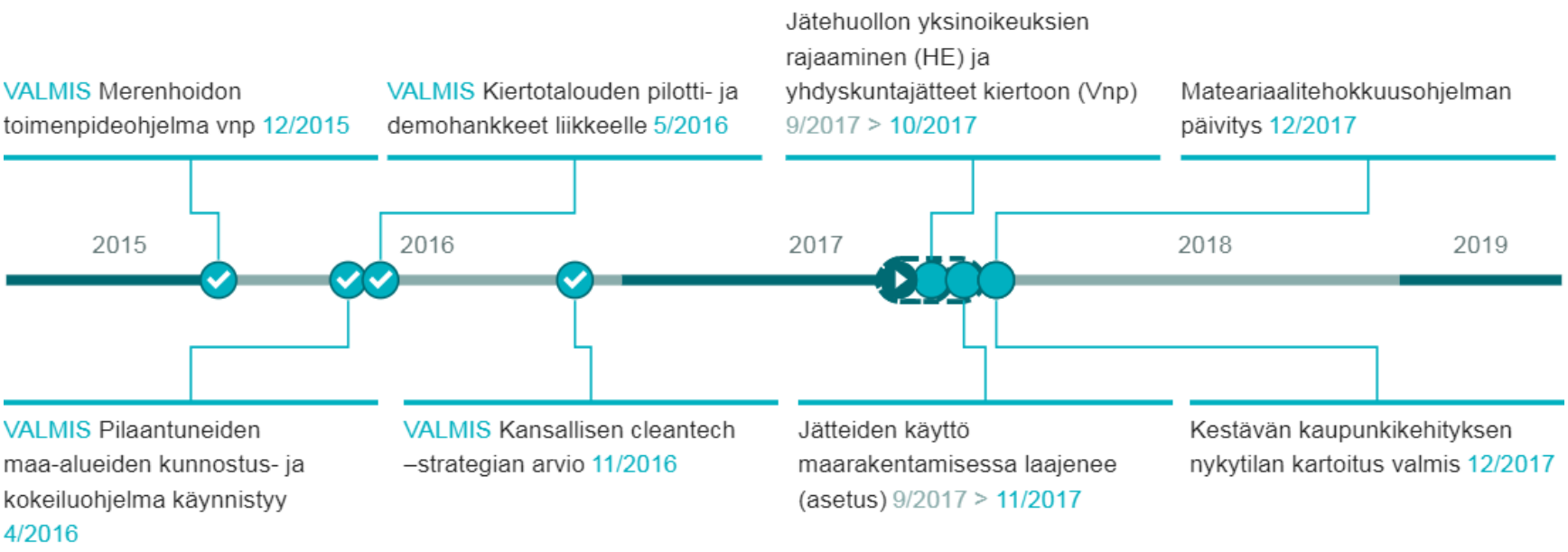
Saavutukset

- **Metsätieto ja sähköiset palvelut -hankkeen** tuloksena mm. sähköinen asiointi mahdollista. Metsään.fi -palvelussa ja toimijoiden välistä tiedonsiirtoa helpottavia metsätietostandardeja.
- Metsätilojen sukupolvenvaihdoksille on luotu kannustejärjestelmä (**Metsälahjavähennys**).
- **Yrittäjävähennys** on lisätty tuloverolakiin myös **metsätalouden osalta**.
- **[Puurakentamisen ohjelma** 2016–2018, uudistetut rakentamista koskevat asetukset voimaan 1/2018.] YM
- [Useiden **bio- ja cleantech- pilottihankkeiden** rahoitus ja käynnistäminen.]TEM

Loppukauden päätoimet

- **[Puurakentamista** edistetään energia- ja ilmastostrategian toimien mukaisesti.] YM
- **Metsävaratietojen hyödyntämistä** ja sähköisten asiointipalveluiden kehittämistä koskevat hankkeet valmistuvat 12/2018.
- **HE metsätietolaista** 9/2017 -> 10/2017.
- Jatketaan **Kansallisen metsästrategia 2025:n** toimeenpanoa ja kartoitetaan strategian mahdolliset muutostarpeet. Toimeenpanon painopistealueina ovat erityisesti talousmetsien luonnonhoito, metsien kasvun lisääminen, metsätalouden uuden kannustejärjestelmän linjausten muodostaminen, kuolinpesien elinkaaren nopeuttaminen sekä tilastoinnin ja metsäalan tietopohjan kehittäminen. Toteutus 2017–2019.
- Arvioidaan metsästrategian mahdolliset muutostarpeet. Toteutus 2018.

KH3: Kiertotalouden läpimurto ja puhtaat ratkaisut käyttöön

28.8.2017

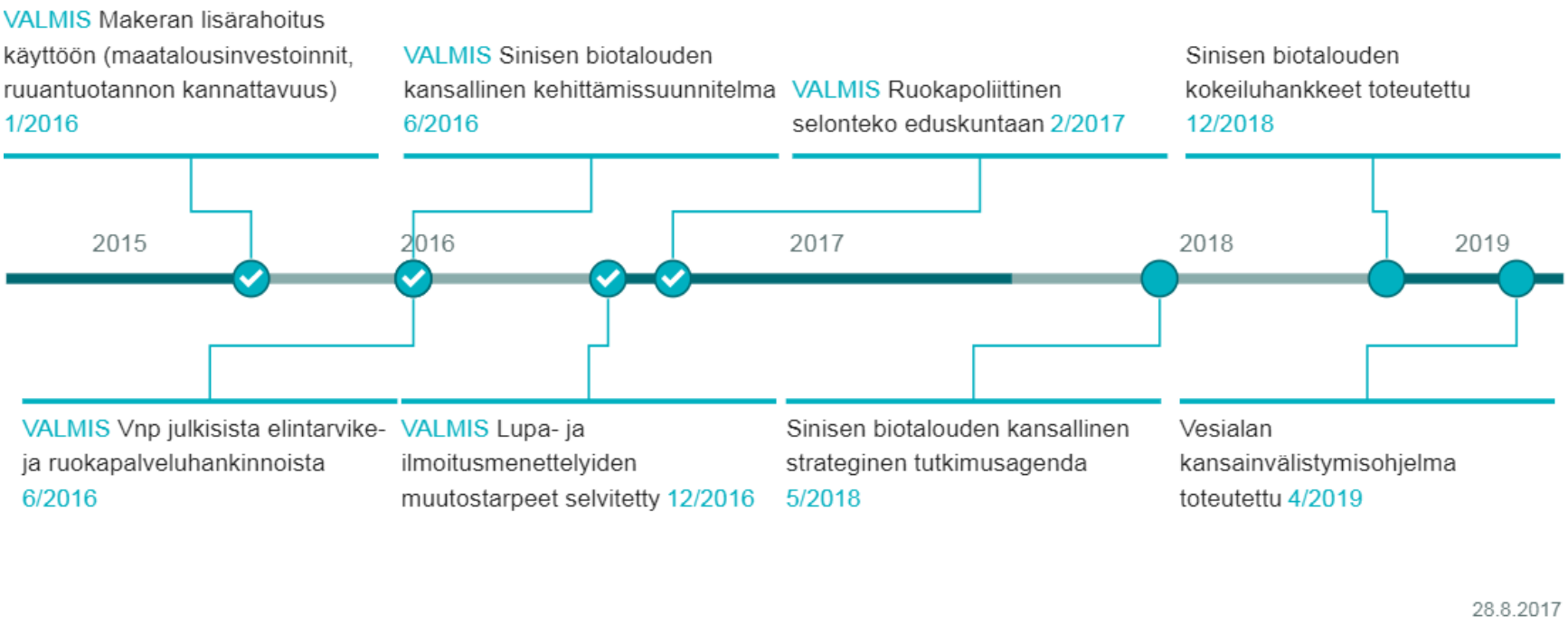
Saavutukset

- **Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelma MMM** [ja vesien- ja merenhoidon kärkihankkeet.] YM
- [Uudet **investoinnit** biotalouteen.] TEM
- Sitran ja ministeriöiden johdolla laadittu **Kansallinen kiertotalouden tiekartta**. YM; TEM; MMM
- [Neljä kansainvälisen markkinapotentiaalin omaavaa yritysekosysteemiä, TEKES:n Biotalouden liiketoimintakärjet ja ekosysteemit -ohjelma.] TEM
- **[Kierrätystä edistävät jätelainsäädäntöhankkeet**: vaikutusarviointi kunnan jätehuollon järjestämisvastuun rajaamisesta asumisessa syntyviin jätteisiin] YM
- [Yhdyskuntajätteen kierrätyksen **kokeiluhankkeet**.] YM
- [Uusia, kansainvälisesti kilpailukykyisiä **pilaantuneen maa-alueiden kunnostusmenetelmiä** kokeiltu ja alueita kunnostettu käyttöön: TEKES:n ja YM:n Clean Soil -ohjelma.] YM

Loppukauden päätoimet

- [**Kiertotalouden edistämiseksi** laaditaan yhteistyössä Sitran kanssa toimenpideohjelma, joka pohjautuu aiemmin julkaistuun kiertotalouden tiekarttaan.
- HE jätelain muuttamisesta kunnan jätehuollon järjestämisvastuun rajaamiseksi vain asumisessa syntyviin jätteisiin, HE syksy 2017.
- **Valtakunnallinen jätesuunnitelma**, vnp 9/2017
- Kestävien ja innovatiivisten hankintojen lisäämiseksi perustetaan verkostomainen **osaamiskeskus** keväällä 2018 ja pilotoidaan **Green deal -mallia** kestävien hankintojen edistämiseksi
- **Kestävän kaupunkikehityksen ohjelman** valmistelu.] YM

KH4: Suomalainen ruoantuotanto kannattavaksi, kauppatase ja sininen biotalous nousuun

28.8.2017

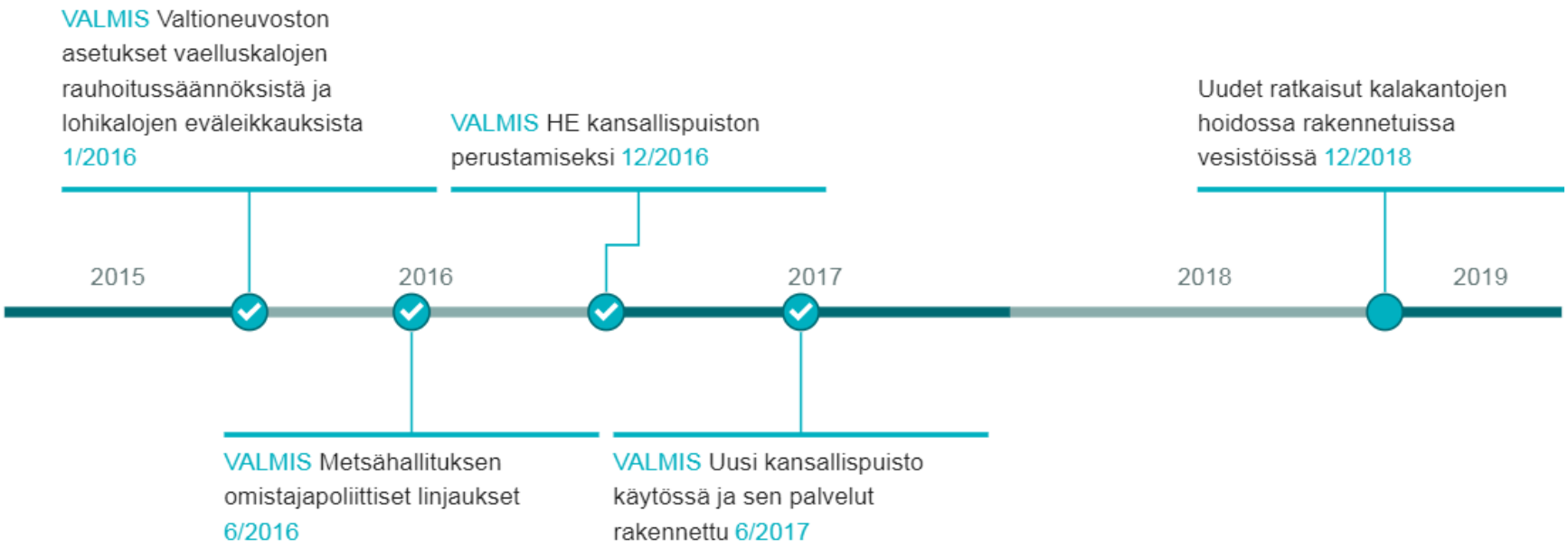
Saavutukset

- **Maatilatalouden kehittämisrahastoon** siirrettävän 90 milj. euron lisärahoituksen turvin pystytään varmistamaan maatalouden investointien rahoitus.
- Vnp julkisista **elintarvike- ja ruokapalveluhankinnoista** annettiin kesäkuussa 2016. Siihen liittyvä opas valmistui maaliskuussa 2017 ja sitä jalkautetaan laajalti elokuu 2017-toukokuu 2018 välisenä aikana.
- **Ruokapoliittinen selonteko** oli eduskunnan käsittelyssä keväällä 2017. VN hyväksyi kesäkuussa 2017 eduskunnan kannanoton ruokapoliittiseen selontekoon, jonka toimeenpano on käynnissä.
- **Elintarvikevientiä** on edistetty kärkihankerahoituksella mm. lisäämällä Eviran resursseja ja rahoittamalla attasea Kiinaan.
- Hallinnollista taakkaa on vähennetty tuntuvasti kuluvan hallituskauden aikana.
- **Sinisen biotalouden kansallinen kehittämissuunnitelma** sekä Pohjoismaiden sinisen biotalouden tiekartta valmistuneet. Kalatalouden innovaatio-ohjelmat käynnistetty.
- Rahoitettu useita merkittäviä kalataloutta uudistavia investointeja.

Loppukauden päätoimet

- Toimeenpannaan loppuun **maatalouden kriisipaketti**.
- Laaditaan ja toimeenpannaan **Ruokapoliittisen selonteon toimenpideohjelma**.
- Vienninedistämistoimia jatketaan käytettävissä olevan rahoituksen puitteissa.
- Yhdistetään vuoden 2019 alusta lukien Maaseutuvirasto (Mavi) ja Elintarviketurvallisuusvirasto (Evira) sekä Maanmittauslaitoksen tietotekniikan palvelukeskuksen eräät tehtävät.
- Toteutetaan sinisen biotalouden kehittämissuunnitelma ja siihen sisältyvä **vesialan kansainvälistymisohjelma**. Valmis 4/2019.
- Laaditaan yritysten, tutkimuksen ja rahoittajien yhteistyönä **sinisen biotalouden kansallinen strateginen tutkimusagenda**. Valmis 5/2018
- Sinisen biotalouden kokeiluhankkeena toteutetaan kalanviljelyteknologian kokeilu-, oppimis- ja innovaatioympäristön rakentaminen Luken Laukaan toimipisteeseen. Valmis 12/2018.
- Jatketaan ympäristöllisiä menettelyjä koskevan lainsäädännön uudistamista.

KH5: Luontopolitiikkaa luottamuksella ja reiluin keinoin

28.8.2017

Saavutukset

- **[Hossan kansallispuiston perustaminen Suomen 100 -vuotisjuhlavuonna**. Suomen itsenäisyyden 100 -vuotisjuhlavuoden kansallispuistostatus lisää Suomen ja Hossan alueen vetovoimaa luonto- ja kulttuurimatkailukohteena ja luo uusia mahdollisuuksia kestävälle matkailun yritystoiminnalle.] YM
- Valtioneuvoston asetus **vaelluskaloja** koskevista uusista rauhoitussäännöksistä sekä istutettavien lohikalojen eväleikkausvelvollisuudesta annettiin 1/2016.
- Kaupallisessa kalastuksessa otettiin vuoden 2017 alusta käyttöön lakiin 1048/2016 perustuva uusi **kiintiöjärjestelmä**.

Loppukauden päätoimet

- Toteutetaan Iijoen Raasakan kalatie sekä muut Iijoen kärkihankekokonaisuuteen sisällytetyt toimenpiteet, Saimaan järvilohen kärkihanke ja innovatiivinen Kalasydän-pilottihanke (Kala-sydän Oy).
- Tehostetaan lohien ylisiirtoja Kemijoella ja käynnistetään lohen ja meritaimenen palautusistutusohjelma.
- Hallitus vahvistaa metsäluonnon monimuotoisuuden suojelua panostamalla **METSO-ohjelman** toimeenpanoon.
- Osana Matkailu 4.0 -hanketta luontomatkailun edellytyksiä vahvistetaan (ks. KIKY Kh 1)